

Projekt Zdravý městys Okříšky

D E K L A R A C E

I.

Projekt Zdravý městys Okříšky, který dnes přijímá zastupitelstvo městyse, je základním dokumentem pro aktivity městyse v mezinárodním „Projektu Zdravé město“ a mezinárodním programu „Místní Agenda 21“.

Tyto mezinárodní programy, které probíhají pod patronací Organizace spojených národů a jejích institucí (Světová zdravotní organizace – WHO), za podpory Evropské unie a ve spolupráci s mnoha dalšími významnými odbornými partnery, jsou v prostředí České republiky realizovány Národní sítí Zdravých měst ČR (NSZM ČR).

Věříme, že Projekt Zdravý městys Okříšky bude pomáhat ke kvalitnímu místnímu rozvoji, naplnění mezinárodních standardů veřejné správy a současně k dosažení dobrého jména našeho městyse v rámci regionu, České republiky i Evropy.

II.

Přijetím Projektu Zdravý městys Okříšky je potvrzen zájem městyse o naplňování zásad a cílů základních dokumentů EU a OSN, které se zabývají oblastmi udržitelného rozvoje, zdraví a kvality života, a k jejichž naplňování se Česká republika zavázala, zejména:

- Agenda 21, dokument Organizace spojených národů
  - Zdraví 21 (Health 21), dokument Světové zdravotní organizace
- a dalších významných mezinárodních a národních dokumentů, zejména:
- Athénská a Záhřebská deklarace Zdravých měst, dokument Světové zdravotní organizace
  - Národní akční plán zdraví a životního prostředí (NEHAP), dokument Vlády ČR

III.

Přijetím této deklarace městys Okříšky potvrzuje svůj zájem být pokročilým členem asociace Národní síť Zdravých měst ČR (NSZM ČR). Asociace a její odborní partneři budou poskytovat městysi pomoc v postupu ke zdraví, udržitelnému rozvoji a kvalitě života v rámci Metodiky NSZM ČR. Městys má možnost aktivně spolupracovat s ostatními členy NSZM ČR.

Činnost městyse podle Projektu Zdravý městys Okříšky bude naplňovat mezinárodně uznávaná doporučení EU a OSN v rámci veřejné správy a rozvoje městyse, kterými jsou zejména:

- místní Agenda 21
- místní realizace dokumentu Zdraví 21
- místní Akční plán zdraví a životního prostředí (LEHAP).

IV.

Při vědomí důležitosti výše uvedených cílů se městys rozhodl k následujícímu postupu:

Městys zajistí nezbytné podmínky a zázemí pro řízení a realizaci Projektu Zdravý městys Okříšky v souladu s doporučeními asociace NSZM ČR.

V návaznosti na projekt bude započat proces strategického plánování a řízení rozvoje městyse Okříšky, který se bude dotýkat rozvoje v oblasti zdraví, oblasti životního prostředí, oblasti ekonomické a hospodářské, i v oblasti sociální a kulturní.

Strategický rozvoj městyse bude probíhat v kvalitě místní Agendy 21, tedy s cílem dlouhodobě udržitelného rozvoje městyse a v partnerské spolupráci s občany. Městys bude v rámci projektu usilovat o spolupráci se zástupci jiných úřadů, institucí a škol, i se zástupci hospodářského a nevládního sektoru.

Základní informace o dokumentech Zdraví 21, Agenda 21 a NEHAP

Níže uvedené mezinárodní dokumenty jsou sledovány jako standardy v Metodice NSZM ČR, která byla oceněna jako Světový projekt EXPO 2000. Naplňování těchto dokumentů vychází z Deklarace Projektu Zdravá obec a realizace je sledována v komunitní Plánu zdraví a kvality života obce.

Zdraví 21 (Health 21) dokument Světové zdravotní organizace (WHO-OSN), novela 1999

- Zdraví 21 formuluje evropskou strategii WHO, navazuje na strategii WHO Zdraví pro všechny do roku 2000.
- Dokument je rámcem pro přijetí nejlepších strategií, které vzešly ze společné evropské zkušenosti během posledních 10-15 let.
- Je výzvou pro 51 členských zemí k vytvoření nové regionální politiky zdraví pro všechny jako průvodce při stanovení vlastních politických přístupů a cílů.
- Na místní úrovni je nutná jasně definovaná aktivita, aby se vize zdraví pro všechny změnila v rozvíjející se realitu.

Agenda 21 dokument OSN, 1992

- Agenda 21 byla přijata na konferenci OSN v červnu 1992 v Rio de Janeiro, signatářem byla i Česká republika. V roce 2002 je organizována konference Rio+10 v Johannesburgu, kde v rámci reprezentace České republiky jsou uváděna i Zdravá města ČR jako aktivní realizátoři Agendy 21.
- Agenda 21 (neboli program pro 21. století) obsahuje 40 kapitol. Odráží celosvětový konsensus a na nejvyšší úrovni přijatý politický závazek ke spolupráci v oblasti rozvoje a životního prostředí a obsahuje principy udržitelného rozvoje.
- Tzv. místní Agenda 21 je mezinárodním programem pro zavádění udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni. Je to proces, který prostřednictvím zkvalitňování správy věcí veřejných, strategického plánování a řízení a zapojování veřejnosti zvyšuje kvalitu života ve všech jeho aspektech.
- Jedním z hlavních principů je stabilita mezi hlavními oblastmi rozvoje: sférou hospodářského rozvoje, sférou sociálního rozvoje a oblastí životního prostředí. V procesu je zdůrazněna účast veřejnosti a otevřený typ spolupráce mezi jednotlivými subjekty, jako jsou veřejná správa, nevládní organizace, podnikatelské subjekty, účelová zařízení, zájmové skupiny, věda a výzkum i laická veřejnost.

Akční plán zdraví a životního prostředí ČR (NEHAP) dokument vlády ČR, 1998

- NEHAP ČR je součástí Evropského akčního plánu (byl přijat na druhé konferenci ministrů životního prostředí a zdravotnictví v červnu 1994 v Helsinkách), který dohromady tvoří plány jednotlivých států EU.
- NEHAP ČR byl přijat usnesením vlády ČR č. 810.
- Dokument obsahuje soubor doporučení, směřujících ke zlepšení životního prostředí a zdravotního stavu populace v ČR. Zabývá se širokou škálou problémů životního prostředí a koncepční podpory zdraví.

Athénská deklarace pro Zdravá města dokument WHO, 1998

Záhřebská deklarace pro Zdravá města dokument WHO, 2008

- Oba dokumenty WHO zdůrazňují závazek politických reprezentací měst v Evropě posilovat a podporovat opatření ke zdraví, rovným příležitostem přístupu ke zdraví, udržitelnému rozvoji a sociální spravedlnosti
- Staví na znalostech, zkušenostech a úspěších dosažených během existence hnutí Evropských Zdravých měst
- Záhřebská deklarace vyzdvihuje pokračující činnost a priority hodnot a identifikuje nové výzvy, důkazy a přístupy, nastíněné např. v závěrečné zprávě Komise pro sociální determinanty zdraví, jimiž by se měla města zabývat a jež by měla přijímat v procesu práce na ochraně a zlepšování zdraví a blahobytu všech svých občanů
- Záhřebská deklarace zároveň přezkoumává plány a priority pro Fázi V Zdravých měst WHO (2009 – 2013) a Evropských Národních sítí Zdravých měst a identifikuje způsoby, pomocí kterých mohou regionální a národní vedení, společně s WHO, podporovat tyto přístupy a mít z nich užitek.

Více informací ke všem výše uvedeným dokumentům lze získat na internetových stránkách NSZM ČR:
<http://www.nszm.cz/standard>

Zdůvodnění přijetí deklarace Projektu Zdravá obec

Členové Národní sítě Zdravých měst ČR postupují podle Metodiky NSZM ČR, oceněné jako Světový projekt EXPO 2000. Ta doporučuje opřít Projekt Zdravý městys Okříšky (dále jen Projekt ZMO) o politickou deklaraci zastupitelstva a v participativním procesu vytvořit komunitní Plán zdraví a kvality života. Takto vytvořený dlouhodobý plán má být rozpracován do pravidelně vyhodnocovaných ročních (či akčních) plánů a má být propojen do strategického plánování a řízení městyse Okříšky.

Městys Okříšky již řadou svých aktivit výše uvedené požadavky naplňuje a je plně připraven k přijetí deklarace.

- Projekt ZMO má v obci zajištěny doporučované podmínky a zázemí,
- řada aktivit budoucího Plánu zdraví a kvality života je již ve obci naplňována,
- příklady dosavadních aktivit Projektu ZMO:

Den Země – úklid příkop okolo krajských silnic a veřejných prostranství v městysi, partneři: základní a mateřská škola

Komunikace s veřejností – setkání s občany, pravidelné ankety při příležitosti voleb

Váš názor – webová platforma umožňující zapojování veřejnosti do rozhodovacích procesů samosprávy prostřednictvím internetu (eParticipation), diskuze nad zásadními problémy městyse, partner: kraj Vysočina

Zapojování podnikatelské a neziskové sféry – pravidelná setkání s podnikateli a zástupci místních spolků

Programy rozvoje kultury a sportu – grantový program pro NNO, zaměřený především na práci s mládeží